UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonauenture de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

Dominica nona.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

Visual Library

dere. Longos dies videre
quondã erat in ꝑmiſſionibꝫ
patrũ ⁊ in ſalutationibus re
gum Dañ. v. Rex ineternuȝ
viue. Pſ. Longitudine die
rũ adimple.eũ.⁊c. Itẽ paceȝ
habere. Iſa. xxxix. Fiat tm̃
pax ⁊ veritas in diebus me/
is. Itẽ varietates temporũ
videre. Cant. ij. Iam enim
hyems trãſijt. ⁊ Geneſ. viij.
Cunctis diebꝫ terre ſemen/
tis ⁊ meſſis. frigus et eſtus.
eſtas ⁊ hyems nõ requieſcet
Tempe nihil velocius. Iob
vij. Velociores fuerũt dies
mei ꝙ̃ a texente tela preciđ
⁊c. Item nihil irreuocabiliꝰ
ij. Regũ. xij. Nunqd potero
reuocare eũ ampliꝰ. ego po/
tius vadã ad eũ. ille vero nõ
reuertet ad me. Itẽ nihil vti
lius. Gal. vj. Dum tempꝰ ha
bemus operemur bonũ ad
om̃es. Multi dãnati ſũt in
inferno hodie. ſi haberẽt mi
nimũ punctũ hodierni tpis
ad penitendũ. vtiqꝫ ſaluarẽ/
tur. Qđ patet in latrone qui
minimũ tp̃s habuit penitẽ/
di ⁊ ſaluatꝰ fuit. Quo contra
de reprobis. ⁊ tp̃s ſuũ inuti
liter expendentibus đ Iob
xxiiij Dedit ei deus locũ pe
nitentie. ⁊ ip̃e eo abutit in ſu

perbiam. Et q̃ maior ſupbia
ꝙ̃ tempꝰ amittere ⁊ ꝯuerſio
nem ſuã de die in diẽ procra
ſtinare. Eccl. v. Ne tardes cõ
uerti ad dñm. et ne differas
de die in diẽ. Tales ꝓcraſti/
natores vocẽ coruinã habẽt
dicẽtes. cras cras. Pſ. Tẽ/
pus faciendi dñe diſſi.le. tu.
⁊ Soph. ij. Vox cantantis
in feneſtra coruꝰ in ſuplimi/
nari. Nota ṽ. de coruo et de
bis q̃ ſp dicunt cras. Cras
crocitat coruꝰ clamoſo gut/
ture toruus. Cras nigra cla
mat auis plena ciboqꝫ g̃uis
Cras peccatores ſpondent
fieri meliores. Cras ſp cla/
mant q̃ bona carnis amant.

Dominica nona.

NEmo po
test dicere domi/
nus ieſus niſi ĩ ſpi
ritu ſctõ ⁊c. j. Cor. xij. ſuplen
dũ eſt. fiducialiter. dignant.
ſalubriter ⁊ reuerenter. Vñ
verſus. Nemo põt dominꝰ
ſacro ſine flãmine ieſus. Di/
cere fidẽter. digne. fauſte. re/
uerenter. Notanduȝ igit
ꝙ hoc ſacratiſſimũ nomẽ do
minus ieſus. nemo põt dice
re fiducialiter q̃ nõ habȝ ſpi
ritũ ſanctũ. Talis em̃ nõ cre

dit ſe ſaluari p ieſum. qd ſal/
uator interptat̃. ſic iudei pa/
gani ⁊ alij increduli Jſa. xxj
Qui incredul⁹ eſt infidelit̃
agit ⁊c. Boni ꝟo et catholici
viri q̃ ſpm̃ſctm̃ hñt. h nomẽ
ↄfidenter dicere pñt. q2 talẽ
fiducia3 dat eis ſpũs xp̃i. vt
eũ credãt deũ ac dñm et ſal/
uatorẽ ſuũ eſſe quẽ ipe vnxit
oleo leticie p̃ participib⁹ ſu/
is. ⁊ que3 pater ſanctificauit
⁊ in mundũ miſit vt ſit rex re
gu3 ⁊ dñs dñantiũ. Ps. Do
min⁹ re. ir. pp̃li. i. om̃es incre/
duli ⁊ maxime iudei. q̃ odio
habent nomẽ ⁊ regnu3 ⁊ cul
tores chriſti. Lu. xix. Ciues
autẽ eius oderant illũ dicen
tes. Nolum⁹ hunc regnare
ſup nos. Sap. ij. Grauis eſt
nobis etiã ad videndũ. ⁊ q̃re
hoc. Quia ſpm̃ſctm̃ non ha
bent qui eis hoc ſuggerat vt
dñm ieſum xp̃m ſaluatorem
ſuũ corde credant. ore dicãt.
operib⁹ oſtendant. Jta vult
glo. ꝙ dicere domin⁹ ieſus. ẽ
corde credere. ore confiteri ⁊
opere ꝓteſtari. Qd non põt
fieri niſi in ſpũſancto. q̃ cor/
da fideliũ ſuoru3 tangit. ora
in cõfeſſiõe apit. opa nr̃a ad
imitationẽ xp̃i dirigit. ⁊ nob
in xp̃o fiducialit̃ agere preci
pit. Ps. Ponã in ſalutari. ſ.
in xp̃o. fiducialit̃ agã in eo. ſ.
Joh. ij. Filioli manete i eo
vt cũ apparuerit fiducia3 ha
beam⁹ ⁊ nõ ↄfundamur. ⁊c.

Jte3 nemo põt dicere do
min⁹ ieſus niſi in ſpũſa. ſup.
digne. Job. xxxvij. Digne
eũ inuenire nõ poſſum⁹. ma
gn⁹ iuſticia ⁊ iudicio ⁊ enar/
rari nõ poteſt ⁊c. ſup. digne ⁊
pfecte. niſi in ſpũſan. Eſt
em̃ hoc nomẽ de celo allatũ.
virgini creditũ. in circũciſio
ne lege confirmatũ. in viris
p̃clariſſimis p̃figuratũ. ſicut
in Joſue q̃ dict⁹ eſt ieſus na
ue. q̃ pp̃lm introduxit in ter/
ram pmiſſionis. et in ieſu fi/
lio ioſedech ſacerdote mag/
no q̃ templum reedificauit.
Et quis dign⁹ vt dicat dñs
ieſus. niſi ſpũſctõ fuerit re/
pletus ⁊ ad loquendũ habi
litatus. ſicut aplus paul⁹ di
gnus habit⁹ eſt vt fieret vas
electionis ad portãdũ. id eſt
ad p̃dicandũ hoc nomẽ gen
tib⁹ ⁊ regib⁹ ⁊ filijs iſrael. qui
vt digne hoc faceret. prius
erat ſpũſctõ replendus ⁊ vi/
ſui diuine illuſtrationis re/
ſtituendus Actu. ix. Saule
frater. domin⁹ ieſus qui ap/
paruit tibi i via q̃ veniebas

miſit me. vt vi. re. ⁊ imple. ſ. ſ. Exterior cecitaſ ſignabat cecitatē interiorē. qua manente digne nō poterat dn̄m ieſuz predicare. qꝛ adhuc erāt tenebre ſuꝑ faciez abyſſi. qs depulit ſpūs chriſti. q̄ in ſacra ſcriptura qn̄qꝫ voluntas quandoqꝫ amor, quandoqꝫ cogitatio dicitur. Ecci. xliij. Cogitatōne ſua placabit abyſſū. ⁊ plātauit illū domin⁹ ieſus. abſtulit em̄ tenebras ⁊ induxit ei lucē. vt p̄dicator qui in lucē gentiū ꝑdire debuerat digne dicere poſſet. domin⁹ ieſus. quē nulli⁹ indignitatis. aut erroris valla ret abyſſus. Timeāt ergo indigni verboſa ocioſitate tere re nomē chriſti. Ecci. xxiij. Nomiatio dī nō ſit aſſidua in ore tuo. Jtez nemo pōt dicere domin⁹ Jeſus. niſi in ſpūſctō. ſuꝑ. fauſte. h̄ eſt ꝓſpe re vel ſalubriter. ꝓpter quod hoc nomē ieſus poniꝛ ⁊ premittiꝛ in qualibet honeſta ⁊ bona opatōne. Col. iij. Oīa q̄cunqꝫ facitis in v̄bo aut in ope. oīa in noīe dn̄i nr̄i ieſu xp̄i facite. grās agētes deo ⁊ prī ꝑ ipm. Bn̄ dicit in verbo aut in ope. qꝛ in dictꝭ ⁊ in factis eſt oīs ꝓſperitas ⁊ ſalubritas vite hu̅ane. nec valet tm̄ dicere bonū. q̄n etiā facere. Mat. vij. Nō oīs q̄ dicit mihi dn̄e do. intra. in reg. ce. ſed q̄ fa. vo. pa. mei q̄ in celis eſt ⁊c̄. Tales qꝛ terciū dn̄e n̄ addūt. h̄ eſt ſpm̄ ſanc. nihil ꝓſpere agūt nec ad ſalutē ꝑueniūt. Poſſum⁹ etiā ꝑ h̄ v̄buz accipe oꝛōnē. ⁊ ꝑ factū opis charitatē. cū dꝛ. in verbo aut in ope. Oꝛo em̄ in q̄ caritas nō eſt. fruſtra eſt. nec ꝓſperitas vlla ſequiꝛ aut ſalubritaſ Vn̄ q̄cunqꝫ dicit dn̄s ieſus. caritatē dꝫ hr̄e. qꝛ h̄ eſt ī ſpū ſctō dicere vel orare. Act. vij Poſitis autē genib⁹ ſtephanus cla. vo. ma. di. Dn̄e ieſu ne ſta. il. h̄ pe. ⁊c̄. Oīs oꝛo in q̄ nō eſt dn̄s ieſus. effectu caret. ⁊ eſt ſic̄ cib⁹ inſipid⁹ ⁊ abſqꝫ condimēto ſalis. Job. vj. Nunq̄d poterit comedi īſulſum qđ nō ē ſale ꝯditū. Jtez ſicut murus abſqꝫ tpamēto calcis. Ezech. xiij. Ve q̄ liniūtis parietē abſqꝫ tpamento. Jtē ſic̄ vrna ſuꝑ puteū altuz abſqꝫ reſte. Heb. x. Xp̄us ſel̄ oblat⁹ eſt ad multoꝝ exhauriendā pctā ⁊c̄. Jtē nemo pt dicere dn̄s ieſus niſi in ſ. ſ. ſuꝑ. reuerent. Hoc eī nomē eſt in ſūma reuerētia hn̄duz

qꝛ eſt ſup oīe nomē. Phil.
ij. Propt qđ ꝛ de⁹ exa.il.ꝛ do.
il.nomen qđ eſt ſup o.no.ꝛc.
Glo. aug⁹. Homi donauit
nomē.nō deo.vt cū forma ſ/
ui noiet vnigenit⁹ filius dei.
Itē alia glo. Donauit illi no
mē qđ ꝛ añ reſurrectionē ha
buit.ſed p⁹ reſurrectionē qđ
erat in euidenti poſitū eſt.vt
ſcirēt ꝛ demones ꝛ homies.
Hec glo. Demōes añ paſſio
nē xpi ꝟtutē hui⁹ nois tenui
ter ꝛ dubie ſciebant.ſicut dꝛ
Mat.iiij. Si fili⁹ dei es mit
te te deoꝛ. Sed eū paulatim
meli⁹ ac meli⁹ noſcere cepe/
rūt.qꝛ eos de coꝛpib⁹ freqñt
eijciebat.maxie aūt in deſcē
ſu ad inferna.qñ domū foꝛ/
tis ingreſſus.ipm foꝛtē liga/
uit ꝛ ſpolia illi⁹ atq₃ vaſa di/
ripuit.tunc ꝑmū euident co
gnouerūt ꝙ ipe eſt rex glē.et
nomē ei⁹ ſup oīe nomē qđ
noiat ſiue in celo ſiue in tra.
ſiue in abyſſo ꝛ ꝙ de⁹ pr ſub
iecit ei oīa ꝛ exaltauit eū ī de
xtera ſua. Hec exaltatio pfi/
gurata fuit ī ioſeph. cui pho
inter alias dignitates ꝟtit no/
mē ei⁹ ꝛ vocauit eū ſaluatoꝛē
mūdi.ꝛ pcepit vt oēs genu
flecterēt coꝛā eo. Qđ eſt ꝯ in
gratos ꝛ irreuerentes.q̇ nec
genu flectūt nec caput incli/
nāt ad h⁹ ſctiſſimi nois inuo/
cationē.ſed ſtāt rigidi ſic ar
boꝛes.ꝛ vtinā non aridi. Ti
mere pñt ne eos diabol⁹ in/
uadat.ſic dꝛ Act.xix. de exoꝛ
ciſtis q̇ nomē ieſu irreueren
ter ꝛ lucri gr̄a circūferebant
Qđ etiā faciūt q̄ſtuarij pdi/
cantes ſpū ſctō carētes.

De euangelio.

Videns do
minꝰ ciuitatē hierlm
flenit ſup illā ꝛc. Lu.
xix. Dñs legit fleuiſſe q̄truoꝛ
vicib⁹. Vñ ꝟ. Lazar⁹ et ieb⁹
crux ꝛ pſepe fuere. Que lacri
mas pie xpe tibi gemituſq₃
dedere. Notādum igit ꝙ
ſm opinionē fere oīm.et ſm
nature curſuz.xps credit fle
uiſſe ingrediēs mūdū moꝛe
infantiū.iuxta illud hymni/
dicū. Vagit infans ꝛc. Fle/
uit aūt tūc miſeriā natiuita/
tis hūane q̄ nemo eſt except⁹
niſi ipe ſolus q̇ de ſpū ſ.cōce/
ptus ꝛ de ꝟgine eſt nat⁹. Sa
pientie.vij. Et ego nat⁹ acce
pi cōmunē aerem ꝛ in ſimili/
ter factā decidi terraz. et pri
mam vocē omnib⁹ ſimilem
emiſi ploꝛans. Nemo eñ ex
regib⁹ aliud habuit natiuita

tis initiū. Unus ergo intro
ſtus eſt om̄ibꝫ ad vitā ⁊ ſimi
lis exitus. Ecce ꝙ̄ generaliſ
miſeria eſt illa. vere digne lu
genda ⁊ deploꝛāda homini
ꝯſideranti miſeriā ſuaꝫ. Sꝫ
pauci ſunt qui ꝯſiderēt eam
maxime nobiles et diuites.
Apocal. iij. Tu dicis quia di
ues ⁊ locupletatus ſum ⁊ nul
lius egeo. ⁊ neſcis ꝗa tu mi/
ſer es ⁊ miſerabilis ⁊ pauper
et cecus et nudus. Miſer in
huius vite moꝛtalis ingreſ/
ſu. miſerabilis in pꝛogreſſu.
pauper in rerum defectu. ce
cus in cautele ꝓſpectu. nudꝰ
in terre ⁊ ſepulture cōtectu.
Eccēs. vj. Sepulturaqꝫ ca/
reat. de hoc ego ꝓnuncio ꝙ
meliꝰ ſit illi aboꝛtiuꝰ. Mul/
ti em̄ ad tantā miſeriam de
ueniunt. ꝙ etiā ſepultura ca
rent. Poeta. Nudus ī igno/
ta palimire iacebꝫ arena. Le
gitur tn̄ de quodaꝫ zoꝛoaſte
qui riſit in die oꝛtus ſui. qđ
vtiqꝫ malū omen fuit. qꝛ ma
gus. Item fleuit ſuper la
zarum moꝛtuum. hoc eſt. ſu
per totū genus humanum
moꝛiendi neceſſitate conſtri
ctū. Nō em̄ illā ꝑſonā flebat
quaꝫ mox reſuſcitaturꝰ erat
ſed moꝛtis ſententiā quā in
currerat hō ꝑ inobedientiā
vt de ſumma felicitate cade/
ret in hanc miſerabilē moꝛi
endi neceſſitatē. De q̄ Eccs
v. Miſerabilis pꝛoꝛſus in/
firmitas quō venit. ſic ⁊ rece
dit. Uenit em̄ hō in hūc mū
dum cū calamitate ⁊ miſeria
ſic ⁊ recedit. Que aūt maioꝛ
calamitas ꝙ̄ moꝛs que ſepa
rat aīam a coꝛꝑe. ⁊ dulciſſi
mū vite preciū tollit. Nihil
em̄ dulcius aut ꝓcioſius vi/
ta ſuꝑ terram. que licet qn̄qꝫ
plena ſit laboꝛibꝫ ⁊ erumnis
tamen nemo moꝛi vult libē
ter et ſine cauſa rōnabili. eo
ꝙ vita ſit quedā res natura
liſſima. moꝛs vero quedam
res crudeliſſima ⁊ om̄i natu
re cōtraria. ꝑut natura dico
bene condita. ⁊ a deo inſtitu
ta. nō erronea nec impꝛoba.
ſicut in his qui ſibiip̄is vitā
eripiunt. ⁊ in laqueū deſpe/
rationis cadunt ꝯtra natu/
re curſum et dei inſtitutum.
Sap. j. Deus moꝛtē non fe
cit nec delectat̄ in ꝑditiōe vi
uoꝛū. ⁊c̄. vſqꝫ ibi. Impij aūt
manibꝫ ⁊ ꝟbis accerſierūt il
lam. Qđ pōt intelligi de pꝛi/
mis parentibꝫ nr̄is. q̇ mani/
bus accerſierūt moꝛtē tāgē/
do lignū ꝓhibitū. ⁊ ꝟbis ſiľ

accerſierūt mortē retorquē/
do crimen in deū. Itē fle
uit ſup ciuitatē hierl'm. H eſt.
ſup impios ꝛ iniqs habita/
tores eiuſ. Dicit̄ eñ ciuitas
q̄ſi ciuiū vnitas. iuris cōſen
ſu ꝛ vtilitat; cōmunione ſoci
ata. Hec diffinitio habet̄ a
ſcipione affricano. q̇ dicit rē
publicam ſtare vel geri non
poſſe niſi ꝑ magnā iuſticiaꝫ
eo ꝙ iniuſticia maxime noce
at ciuitati. Dicit eñ rē publi
cam tunc bene regi. cum ab
vno rege ſiue a paucis opti/
matibꝫ ſiue ab vniuerſo po/
pulo iuſte moderat̄. Cū ve/
ro iniuſtꝰ eſt rex. q̇ nō rex ſed
tyrannꝰ dicēdus eſt. aut iīu/
ſti optimates q̇ factioſi. i. ſe/
ditioſi ſunt. aut iniquus po/
pulus gubernaculuꝫ hmōi
aſſūpſerit. reſpublica ꝑibit.
Qḋ totū factū eſt in iſta ma
teriali ciuitate ſup quam do
minꝰ lachrymas fudit. Si/
quidē vnanimes nō erāt in
bono. ſed in malo. Ps. Con
uenerūt in vnū ad. dn̄m ꝛ ad.
xp̄m eiꝰ. reges eiꝰ tyrāni. ita
vt repleret̄ hierl'm ſanguine
vſq; ad os. iiij. Regū. xxi. De
manaſſe. Ezech. xi. Interfe/
ciſti vr̄i q̄s poſuiſtis in medio
eius iſti ſunt carnes. ꝛ hirl'm
hec eſt lebes. De optimatibꝫ
Hier. v. Ibo igit̄ ad optima
tes eoꝝ ꝛ loq̄r eis ꝛc̄. vſq; ibi
Et ecce illi magis ſil' ꝯfrege
rūt iugū ꝛc̄. De ꝑp'lo Iſaie. i
Ve gēti peccatrici ꝑp'lo gra/
ui in iniq̇tate. ꝛc̄. De iuſticia
ꝛ infidelitate huiꝰ ciuitatis
Iſa. i. Quomō facta eſt me/
retrix ciuitas fidelis. iuſticia
habitauit in ea. nunc autem
homicide. Fleuit aūt q̇a nō
nouerūt tempꝰ viſitationis
ſue. ꝛ ꝙ ipſe eēt viſitator eo/
rum. ꝑpter quod cōparat ſe
Ione. ꝛ p̄fert eis niniuitas.
quia penitentiā egerunt. ꝛc̄.
Mat. xij. Itē fleuit ī cru/
ce pro nobis orando. Heb.
v. Qui in diebus carnis ſue
preces ſupplicatōeſq; ꝛc̄. vſq;
ibi. Et exauditus eſt pro ſua
reuerētia. Gloſa. Quicquid
egit chriſtus in cruce. preceſ
ſupplicatōneſq; fuerunt pro
hominibus. Nam ſangui/
nis effuſio clamor validuſ. ꝛ
mors ipſius. preces ſuppli/
cationeſq; fuerunt. in qui/
bus exauditus eſt pro reue/
rentia ſue paſſionis. Reue/
rentia enim ſumma fuit ꝙ ſi
ne peccatis ſola caritate paſ
ſus eſt. Hieremie. xxxi. In
charitate perpetua dilexi te